Q. D. B. V.

# DISPUTATIO INAUGURALIS MEDICA,

*Qua rationes Embryulciæ & Lithotomiæ,*

Ex decreto Gratioſæ Facultatis Medicæ,

*PRÆSIDE,*

D. RUDOLPHO JACOBO CAMERARIO,

Medicinæ Profeſſore Ordinario,

*Patrono & Præceptore ſuo Venerando,*

Pro

LICENTIA,

Gradum Doctoris in Medicina legitimè conſequendi,

*Publico Eruditorum Examini ſubmittit*

JACOBUS WENDELINUS SIMONIUS, TUBINGENSIS,

*Ad diem Martii, hor. locoq; ſol.*

*TUBINGÆ,*

ANNO MDCCVIII.

Literis JOH. CONRADI EITELII.

24

# DEO,

# PATRIÆ,

# PATRONIS

ET

# AMICIS.

Dii date facultatem, obſecro, huic (glycerio) pariundi, atque illi (lesbiæ) in aliis potius peccandi locum. Verum horum verborum ſenſum habet tum demum, qui vel quæ ſuſpirat in ancipiti temporis articulo. Valent autem non ſolum de Obſtetrice temulentâ & temerariâ, nec ſati digna, cui committas primo partu mulierem, ſive de fœminâ modò chirurgâ ſed & de viro Chirurgo, & ſuo modo amplius extendi poſſunt ad quemcunque alium, quisquis nempe auſit temerè manuum ſuarum operam promittere & collocare ſexui utrique. Generale enim eſt illud Hippocratis dictum Medico: Exercere in hoc circa morbos, ut proſis, aut non noceas. Preces & ſobrietatem commendat vel ipſe Comicus; Temeritati obviam it Hippocrates in lege: ubi ex artis ignorantia inconſiderantiam, ex imperitiâ verò timiditatem redarguit. Hæc ſunt momenta rationum, quæ ſentiens & ponderans mecum ut à Chirurgiâ progrederer ulterius ad Medicinæ Studium me impulerunt, & ut abſoluto tandem curriculo Academico non aliud thema quàm Medico-Chirurgicum publicè proponerem permiſerunt. Juva Jehova! ut in Diſputatione dicam veritatem vel diſcam, & in Praxi rectè agam & feliciter!

# CAPUT PRIMUM.

ANimus eſt, dare rationes operationum, & deſignare modos, quos vel in familiâ meâ ab Avo & Patre habeo, vel & ipſe obſervavi, quoties ab obſtetricibus, cùm in officio ſuo hærerent, nec valerent ultrà progredi, quippe difficultatibus ſuperandis ſæpè impares, in ſubſidium vocari nos contigit, quod quidem toties factum, ut non reformidem publicæ cenſuræ exponere, quid egerim, quid didicerim: Nihil præjudicans ordinario Illarum officio, quod & naturalis pudor requirit, & prudentia ſimul cum dexteritate quarundam (utinam plurium!) confirmat. Non imputabo ipſis, jam dum indignè nimis vulgò tractari ſolitis, quod in earum poteſtate non eſt ſitum, nam & in embryulci poteſtate multa non eſſe ſita experior; Nec tamen ſubticebo culpam quarundam, quæ vel intempeſtivè cogunt fœtum in anguſtias, vel negligenter ſinunt perverti ſitum, quem in tempore obveniendo, quod ut omnium rerum ita & hujus primum eſt, potuiſſent dirigere in melius. Quo ſpectant diverſi earum mores, nam quædam pigræ vel timidæ ſtatim vocant embryulcum, ad expediendum, quod peritior vel ſola præſtitiſſet, aliàs autem obſtinatæ vel non benè ſibi conſciæ recuſant, tarde nimis petunt auxilium artificis, ut vulneratæ cauſæ remedium quærat, defectum ſuppleat, errores emendet, cùm rebus integris benè proſpicere conſultius fuiſſet; Sed tum non ſolemus admitti, reſervati modò ad caſus obliquos, dum recti, norma utique priorum, tranſeunt in occulto, ſub pudore gynæcei. Seria ibi res agitur, arduum hoc eſt negotium, multo labore & ſudore conſtans, experto crede, lætum quidem, ubi proſpero ſucceſſu

ſal-

ſalvari poteſt fœtus, triſte ſimul & neceſſarium, ubi de ipſo jam deſperatum eſt, & de liberandâ modò aut ſervandâ matre agitur. Veneror ſubmiſsè occultam Dei providentiam, & ſingularia caſuum fata pro dignitate proponi à me non poſſe fateor; Dabo ſaltem operam, non plenam artem ipſam obſtetriciam traditurus, ſed paucis præcipua Embryulciæ capita delibaturus, ut habeat Lector aut Opponens, ſi non quod ſequatur, tamen quod examinet.

Quanquam ergò præceps occaſio, tempus breve eſt, ſi ullibi, certè in criſi partûs ſæpiſſimè, ſpatium deliberandi diù non ſemper concedens, ſolicitum tamen & exquiſitum omnium phænomenorum prægreſſorum, præſentium, ſupervenientium examen præcedat, antequam manus admoveantur operi: Quæ conditio mulieris, quæ ratio fœtûs, quid ab obſtetrice actum hactenus? Fiat applicatio diligens & prudens rerum noſtrarum naturalium, non-naturalium & præter-naturalium, ut plenè informetur animus operatoris, & ex ipsâ circumſtantiarum attentâ conſideratione recta emergat indicatio, quid agendum, per chirurgiam in actum ducenda. Hâc magni momenti doctrinâ aliunde præſuppoſitâ, ad ipſas caſuum differentias & operationum ſpecies licebit accedere.

Prima manuum opera, ſcilicet, quæ refectis viribus, emollitis viis, obſervatis naturæ motibus, collaborare incipit, orificium uteri hians blandè ulteriùs dilatando, digitis inferiora verſus juvando, dirigendo deflectens ſurſum, deorſum, vel ad latera caput, partem ipſius, ſi pote apprehendendo, ſcil. ſub juſto ſitu, vel ad rectitudinem jam deducto, ſed ſub partu modò difficili, ob magnitudinem fœtûs & anguſtiam fœminæ extraordinariam, hæc quia cum obſtetricibus ſunt communia, & ſimilia plerisque nota, ſ. paſſim obvia hîc prolixius non diducam. Ægrè autem ita res procedit inprimis apud primiparas provectioris ætatis; planè non procedit interdum, ubi nimis magna eſt disproportio. Qualis olim in fœminâ ferè pygmæa,

gmæâ, ſimul arctiſſimâ, ob incurvationem oſſium introrſum, pariendi impoſſibilitatis teſtem veneror omni exceptione majorem, Excell. Dn. D. Zellerum, Præceptorem & Patronum meum ſummâ obſervantiâ colendum.

Quicquid hâc ratione præſtare non poſſum, tentare incipio juxta modum ſecundum, in quo, quia multum auxilium inveni, magnam quoq; ſpem pono, ſcil. tam adverſus ſitum fœtûs priorem, quàm alium quemcunque perverſum, atque adeò apud parturientes, **bey welchen ſich** / ut loquuntur, **das Kind verſchoſſen.** Laudatum illud remedii genus conſiſtit in converſione fœtûs, hoc modo peragendâ: Manuum alteram ſive dextram, ſive ſiniſtram, prout res ipſa poſcit & jubet, ritè præparatam, digitis decuſſatim poſitis & extenſis, non ad latera vaginæ, ſed ſuper partem ejus inferiorem inteſtino recto incumbentem, blandè & cautè per vaginam in orificium uteri delatam, & propter pelvim ab oſſe ſacro concameratam non ſine moleſtia & dolore incurvandam, penitùs in cavitatem uteri, non obſtante vel capite vel alio fœtus membro exitum moliente, immitto. Quô facto ſitum fœtûs & vaſorum umbilicalium explorans, duobus digitis prioribus alteram tibiarum in flexura genu apprehendere ſtudeo, atque prehenſam ſenſim ſenſimq; attrahens eo ipſo priorem fœtus ſitum planè inverto, partibus portæ antea vicinis jam u tro recedentibus. Sicque uno pede extracto & alterâ manu linteis involutâ detento, alterâ (quæcunque ſit, prout videlicet vel hanc debilem ſentio, vel illam commodiorem deprehendo) benè item oblitâ, & juxta tibiam blande ut ſupra monitum immiſſa, alterum quoque pedem pariter quæro & acceſſo. Quo præſente extractio totius fœtus, cæteris paribus, facilitatur & ſucceſſivè abſolvitur. Hoc tamen probè notandum, ut ſtatim in apprehenſione pedis fœtûs adhuc in utero conſtituti extractio ita dirigatur, ut facies interiora & inteſtinum rectum, ſpina vero dorſi os pubis reſpiciat, idque non ſolum eâ de cauſa, ut unus alterve digitus, ſi fortè opus

erit,

erit, commodius ori inſeri, & extractio adjuvari, ſed & ut hæſitatio menti vel naſi in oſſe pubis, aut illarum partium læſio & torſio præcaveri poſſit. Quod ſi vero contingat, ut in excluſione fœtus ad latera brachium vel alterutrum vel utrumque ante caput prodire velit, primo quidem, quantum poſſibile, illud in priſtinum locum reponere conor. Si vero id minus ex ſententia cedat, nam urget interdum præceps vis deorſum totius qs. corporis ſuperi, tunc digitis meis brachiorum vices obiens, eisdem collum atque caput munio, ne orificium uteri ſeſe forte conſtringens fœtum detinere, quaſi ſtrangulare & vitæ periculum inferre poſſit.

Hunc modum omnibus aliis, quos ego novi, præferendum eſſe, experientia me hactenus docuit: partim, quia partes intempeſtivè & præpoſterè utero extruſæ & vel difficillimè, vel planè non intra uterum reponendæ, hâc pedum apprehenſione & lenta attractione facilè & ſponte priorem locum repetunt, ita, ut quæ anteà inferiores & anticæ fuerunt jam poſticæ & ſuperiores evadant; partim, quia, ſi quid manuum opera in hâc re præſtari poteſt & debet, id longe facilius & tutius per dictam pedum quam capitis, ceu partis nobilioris & delicatioris ſtructuræ apprehenſionem peragitur. Facilius id fit, quia lævitas, glabrities & rotunditas capitis impedit, quò minus capi queat; Tutius id fit, quia quanquam digito uno alterove ori fœtus immiſſo extractio promoveri poſſit, tamen periculum læſionis & dilacerationis oris ſubeſt; ne de tumore ſanguineo contrectatione utut fruſtraneâ circa verticem capitis producto quid dicam.

Obſtitit quidem interdum ingens exteriorum intumeſcentia, ut vix manui pateret aditus; ſed leniter ipsâ inſinuatâ perrexi porrò juxta caput, juxta brachium fœtus, ſenſim ſenſimque, atq; adeò ſine gravibus doloribus ipſam immittendo, interdum profunde ſatis vel usque ad cubitum, prout exigit conditio poſituræ, ſiquidem aliàs pedem attingere vel prehendere non potuiſſem.

Præ-

Præſtitit ita index cum medio vicem unci naturalis, quo flexuræ genu inſinuato trahere potui, pedem unum poſt alterum, ſucceſſivè utrumque, & denique totum ita deducere ad exitum. Et procedit iſta obtentio variè operatori quidem, laborioſius vel facilius; non mirum eſt, ſi defatigetur aliquandò valdè, dum communius tamen illud absque notabili matris fiat moleſtiâ: adeò quidem, ut norim fœminas, quæ poſtmodum iterum pariture amplius laborare noluerunt, ſed prætenderunt repetendam extractionem. Valet autem hic modus ad fœtum non modò mortuum, ſed omninò etiam ad vivum adhuc, & ſervandum; nam vitales, id eſt, ſuperſtites ita obtenti adhuc ſuppetunt.

Multum ita præſtari poteſt, imò plus, quàm olim credebatur, ſed non omne. Mihi enim, ut verum fatear, rariores obvenerunt caſus, utroque modo inſuperabiles, pro quibus itaque armare manum inſtrumentis omninò opus fuit, ut extraherem, quod aliter promovere & obtinere nullâ vi, nullo modo potui. Non alia autem habeo inſtrumenta, præterquam duos uncos, parvæ quidem anticæ curvaturæ, unum acutiorem, alterum obtuſiorem, cæteroquin æquales & ſimiles. Prior eſt vel ad incidendos muſculos & ligamenta humeri, ut brachium fœtûs mortui circumvolutione ex acetabulo extorquendo avelli poſſit; vel ad aperiendum ejus caput, ut expreſſo cerebro comprimi reliquum, minor moles facilius procedere vel protrahi poſſit; aut ad ventrem, ut demtis viſceribus corpus vacuum ita minus ſpatium occupet & fiat magis ſequax: Alter ad trahendum, infigitur partibus firmioribus, durioribus, orbitæ oculi, maxillæ, occipiti, claviculæ &c. Cautela hîc ſumma eſt, non lædere uterum, non vaginam ejus, neque oſſibus fœtûs, quæ quia poſſent pungere, lacerare, debent eximi aut comprimi, neque unco, ſi forte, quod utique fieri poteſt & ſolet, partem quam extrahere debebat, perrumpat, quippe adhuc teneram & mollem, atque ita elidatur in vanum. Proſpicit huic

caſui

caſui una manus unco ſemper intus præſens, dum altera extui trahit manubrium. Triſte utique ſpectaculum fœtûs quidem mortui, ſic lacerati, utinam declinabile! Sæpe quidem, ut dictum, ſed mihi hactenus non ſemper: Ad quod tamen nec devenio, niſi tentatis prius omnibus in vanum.

Quod itaque ſuſpenſum valde tenere poteſt Operaturi animum, eſt non rarò dubia nimis vita vel mors hærentis aut incuneati fœtûs. Hæc autem diſcernere omnium maximè intereſt, ne uncum infigat vivo, & hunc tractet pro mortuo. Caveat ergo falli: prout quidem obſervat interdum falli fœminas cum prætenſo adhuc ſenſu, ſed putatitio, moti fœtûs, quem tamen omnes poſtmodum circumſtantiæ confirmant jam dum fuiſſe mortuum; aliàs autem ipſum vivacem durare ad ſtuporem ſub longâ morâ & diu immotum & gravia paſſum. Non ſufficiunt fœces, non omnis horripilatio eſt conſenſualis emortualis, non omnis mora debet eſſe nimis longa, non facilè credendum uni ſigno, jungantur, imò quærantur plura in matre & fœtu, quæ paſſim ſubminiſtrant practici, ut certus ſit de mortuo fœtu operator. Cæterùm, quàm non uno modo ſeſe habeat uterus, imò totum corpus matris, ad fœtum mortuum, id quidem omninò obſervati ſolet & conſiderari meretur: Nam interdum ipſi quaſi indifferens eſt, mori fœtum, adeò ut gerat eum perindè ac vivum per unam & alteram adhuc ſeptimanam; cùm aliàs hinc tantæ ſoleant exoriri turbæ, ad præſentaneum periculum. Porrò, enititur fortè mulier mortuum ſitu recto tam citò tam facile, ac unquam alia vivum; cùm in aliis caſibus vel ipſa embryulcia procedat adeò difficulter.

Ex præcipuis autem, quæ abſterrere deberent operaturum, ſunt vires nimis infirmæ, debiles, exhauſtæ, utique per graves & longos, tamen fruſtraneos labores, ſed vel maximè per nimiam interim hæmorrhagiam uteri. Non poſſet melius huic ſuccurri, quàm promotâ & acceleratâ fœtûs & ſecundinarum extractione: Nihil autem metuendum eſt magis, quàm ne ſub aut ab ipsâ tam citò exſpiret mulier, ut quam ſervare

B non

non potuit, in ſuſpicionem venire poſſit, quaſi peremiſſet operator, utut doctus, gnarus, & certus de actu ſuo blando, per ſe innoxio, toties ſine matris dolore, afflictione aut ulteriore debilitatione peracto. Prudentiâ hîc Medicâ opus eſt, ut in omni caſu, quo anceps experiri remedium conſultiùs ducitur, quàm nullum. Interim ut per frequentiam operationum acquiritur habitus agendi, ita per frequentiam obſervationum acquiritur habitus dignoſcendi.

Educto fœtu, tamen officio meo me defunctum nondum cenſeo, niſi & à placentâ mulierem liberavero, non ignarus malorum ejus retentioni ſupervenientium. Quàm facilis ad eam via patet ſtatim à partu recenti juxta ductum funiculi umbilicalis, tam æger eſt ad eum connivente utero acceſſus interdum poſt horas & dies: Quàm facile ipſa ſæpius ab utero, velut maturi pomi petiolus ab arbore, abſcedit, imò jam dimiſſa expectat modò leniter extrahi, tam pertinaciter interdum adhæret, præter naturam adnata, accreta. In tali difficili caſu non vi ſed dexteritate opus eſt, ut digitorum uno poſt alterum ampliare orificium, & placentam non fruſtillatim ſed integram leniter ſeparatam poſſis extrahere.

Demonſtrat autem ſub hoc omni actu ſuam energiam animal illud in animali dictum, quam rectè, viderint Platonici, uterus, tam in toto, nixibus ſuis excluſivis, diſtinctis ab eo, quod motu voluntario contribuit mulier, quàm circa orificium ſuum, quando in placentæ ſeparatione occupatam manum variè ſtringit.

Hæc naturalia tegi debent, quantum poſſunt, atque ita locari potius parturientes ad commoditatem operationis, non tam in ſellâ, quàm lecto, quin & neceſſitate quidem exigente ſuper menſam; quamvis ſit, qui ſtare ipſas potius velit, modò vires permittant, & antrorſum inclinato corpore faciliorem ita ſibi fœtus tractationem & eductionem fieri aſſerat.

Medicamentorum non feci mentionem, non quòd non ſint neceſſaria, ſed quòd modò pharmaciam hîc ſeponam, de

chi-

chirurgia jam ſollicitus, & quòd plerique caſus, ad quos vocari me contigit, importarint ſitum vitioſum, ſub quali ſtatu non auſim movere, quod promoveri non poteſt, poteſt autem adhuc pejus cogi in anguſtias. Vana igitur in talibus caſibus experior famoſa oxytocia, quæ aliàs tempeſtivè data ſub rectiore ſitu ſuam merebantur laudem. Alia eſt ratio analepticorum, quorum uſus temperamentorum, virium, nixuum conditioni accommodari poteſt longè univerſalius; alia item longe ratio eorum, quæ dantur præſervativè, vel in principio, vel in turbis intempeſtivis, nã caſus dantur inquibus vel anodynorũ uſu naturæ procuratâ quiete, tempus & libertatem nacta fuit facultas expultrix corrigendi fortè errores ſuos. Ne quid dicam de externis pro conditione loci, temporis & perſonarum ſæpè evporiſtis, e. gr. de vino & butyro ſimplicibus ad illam intumeſcentiam prius accuſatam partium exteriorum pauperculæ ſufficientibus, &c. Utinam verò ſpecioſè dicta Iſchæma talia ſeſe demonſtrarent in triſti illo caſu nimii profluvii, ſed ſpes ibi non raro nos deſtituit, & contraindicationes cohibendæ hæmorrhagiæ atque promovendi partûs rationem valdè exercent.

Quid occultarum cauſarum ſubſit, quandò vel uno tempore præ alio plures periclitantur difficulter pariendo, aut certæ mulieres præter culpam ſuarum viarum vel omnes vel pleroſque ſuos fœtus toties cum cordolio in ſitu perverſo male & fruſtra exitum moliri obſervant, & ſimilia fata, ego quidem docere non præſumo; Aſtrologis vel quibuscunque aliis, ut expediant, commendo.

De partu cæſareo, i. e. ſectione fœtûs vivi ex utero matris vel adhuc vivæ vel modò mortuæ, ex propriâ obſervatione nondum quid habeo: Cadaver puerperæ fato nuper infelici defunctæ ſecandi occaſionem cùm arripuiſſem, de modo illam peragendi ſolicitus fui. Interim præter alias hiſtorias memorabile quondam legi exemplum, quod & curioſis ſignificare volui, ut evolvant, in Epiſtolis Selenianis J. V. Andreæ, ejus ex ſorore abnepos.

# CAPUT ALTERUM.

ITa procedit vita practica Medico-Chirurgi ab unâ miſeriæ ſpecie ad alteram, quemadmodum ab embryulciâ ego hîc progredior ad lithotomiam. Utinam hâc chirurgiâ non foret opus, ſed diſſolvi poſſent per medicamenta veſicæ calculi! Vel, utinam lenia quorundam fata pluribus eſſent communia, eorum ſcilicet, qui minores facili partu enituntur lapillos, aut magnos etiam lapides ſic ſatis facilè tolerant. Quandoquidem verò illud non poſſumus, hoc paucis datum eſt, manet itaque neceſſaria hactenus ſectio & extractio ultimum ægris remedium, exquiſitis partium inferarum afflictiſſimarum doloribus extorquendum. Alterum hoc Thema propono, non quòd ignorem, benè multos de Lithotomiâ ſcripſiſſe, quippe quos diligenter evolvo, nec, quòd præſumam, nova promittere, quanquam ſubinde praxis tale quid offerat; ſed ut & hujus rationes modosque publico ſubmittam examini, captans omnem undique proficiendi occaſionem.

Ante omnia certum oportet eſſe operaturum de præſentiâ calculi in veſicâ, ne decipiatur aliorum morborum ſymptomatibus, quæ calculum ſimulant. Duo hîc ſuppetunt ſigna primaria, catheteriſmus & digitorum exploratio, quibus per examen ægri collecta reliqua calculi ſigna plenius confirmo; nam tactu ita & motu cognoſcitur, & ab alio rariore ſolido dignoſcitur calculus. Præſuppoſito priore, quia talia non tam verbis doceri, quàm manuali tentamine addiſci poſſunt, alteram ita inſtituo; ægro commodè poſito, & antrorſum parumper inclinato, dextram manum leni complicato linteo involvo, eâque anticam veſicæ regionem deorſum blandè premo, ex adverſo calculum ita detruſum indice & medio digito ſiniſtræ manûs ano immiſſis excipio, tunc magnitudinem & figuram ejus in pueris ita ſentio, ut in menſâ ſi opus delineare ipſum non vanè præſumam.

Cognito calculo præparo corpus, diſpono ægrum, ſub ſpe felicioris ita operationis, ſi refectis viribus, purgatis primis viis, delenitis uſu paregoricorum & anodynorum doloribus, inſuper convenienti diætâ ipſi fuerit proſpectum. Egregium inprimis adjumentum præſtat, unâ alterâve prius ſeptimanâ partes per fomenta, per balnea ex lacte cum emollientibus parata, laxare & demulcere. Nec omnes operationes differre poſſum in veris medium, aut principium autumni, nec omnes ſtatim, nullâ habitâ temporis ratione, aggredior, ſed & hanc circumſtantiam obſervo.

His præmiſſis Modus ipſe peragendi lithotomiam non ſimplex, ſed pro differentiâ ætatum & ſexuum triplex mihi eſt in uſu: Primus valet ad extrahendos è veſicâ calculos perſonarum minorum & juniorum, ab infantiâ ad

adoleſcentiæ finem, variè pro diversâ calculi & corporis conditione, ad annum usque circiter decimum octavum, vigeſimum, (qualium quidem numerus multo eſt major apud nos, quàm adultiorum calculoſorum,) & adminiſtratur ita: Ægro ad commoditatem operationis rectè collocato, & fortiter detento, calculum eodem prorſus modo, quo in ejus exploratione fui uſus, quàm licet leniter & plenè, magis magisque ad perinæum promoveo, digitis per inteſtinum firmo, detineo, ſuper ipſum latus ſiniſtrum medii ferè perinæi ad usque ſubjectum calculum incido, & factâ inciſione per inſtrumentum cochlearis formâ eximere quam dexterrimè allaboro, difficulter prodeuntem utrinque urgendo promovere & extrudere annitor, & hactenus per Dei gratiam feliciter obtineo.

Educto calculo decoctum ſacculorum dicendorum cum multo recenti butyro per ſiphonem mediante cannulâ argenteâ injicio, ſemel atque iterum veſicam ita eluo & purgo à cruore, à ſabulo, à quocunque peregrino: Vulnus oleis balſamicis illino: Sacculorum ex emollientibus, naſturtio, beccabungâ vino incoctorum unum hîc perinæo, alterum hypogaſtrio & pubi impono: Nec ægrum neceſſariis internis deſtituo. Per ſequentes dies & ſeptimanas tria maximè habeo, quæ curem: Cannulam argenteam adhuc aliquandiu in vulnus immitto, ut habeat occaſionem & libertatem exeundi, ſi, quod fieri ſolet, per ſequentem maximè apparatum, interdum ſuperſint reliquiæ, cruſtulæ, fruſtula calculorum; tamdiu illam ibi relinquo, donec claræ jam & puræ compareant urinæ. Abhinc laudabilem puris coctionem juvo, promoveo, nec diu tamen nimis protraho, ſed benè mundificatum vulnus emplaſtris atque faſciis conſolidare quàm citò licet propero; quod & intra tres plerumque ſeptimanas integrè ſolet abſolvi.

Novi equidem eſſe, qui ob metum inducendæ ita inflammationis veſicæ hunc modum reformidant, & in junioribus quoque ſequentem majoris apparatûs dictam operationem adminiſtrant; ſalvâ quorum autoritate duo ſaltem dicam: Utinam calculi altero modo æquè citò, certò capi poſſent, ac quidem illo primo fieri poteſt & ſolet, ſic immittendâ frequentius forcipulâ non foret opus. Secundò, bonâ fide hoc aſſevero, gangrænam ita meis nondum ſuperveniſſe ægris, ut nimiam aliorum violentiam & duram nimis tractationem, quam nullatenus probo, fuiſſe credam, quâ miſeris acutè fuerit moriendum.

Nec chronicum malum ſucceſſit, ſive non æquè relinquitur fiſtula cum permoleſto urinæ ſtillicidio ac à graviori operationis alterius modo. Etenim incido perinæum non in ſuturâ, ſed ad latus, vulnus infligo parvum, nec unquam latitudinem pollicis excedo, quæ lacerata fuerunt, citius, quàm diſſecta,

coaleſcere expertus. Accelerare conſolidationem non aliter quam dicto modo ſtudeo, partim quia reliquiarum usque metus eſt & ſuſpicio, quas tunc evocare præſtat, partim, quia me nunquam ita retardaſſe ipſam juſto diutius obſervavi; Experientiæ propriæ teſtimonium ſub repetitis Dei gratiâ ſucceſſibus felix quibuscunque alienis omni jure videor præferre.

Recidivæ quidem quorundam, non omnium, negari non poſſunt, ſive poſt tempus breve vel longũ noviter geniti in veſicâ calculi. Deplorandâ hæc ægri quondam liberati nova afflictio erit tamen citra culpam lithotomi, ſi modò ipſe in caſu plurium veſicæ ſimul inexiſtentium calculorum, uno obtento, reliquos extrahere non neglexerit, vel per ſolidum quodcunque intus relictum novæ accretioni cauſam non dederit. Minera ſi quæ in renibus ſui ſigna dat, uterus Helmontio dictus calculi, tota ferè corporis diſpoſitio ſi conſpirare videatur ad generationem plurium, ſolicitam utique merebitur conſultationem, an præcaveri & corrigi poſſint, & quomodò. Nec deſunt mihi exempla duorum puerorum conſanguineorum (ut familiare hæreditarium malum fuiſſe conſtet,) poſt triennium feliciter iterum ſectorum.

Verum enim verò in adultis non ſufficit minor ille hactenùs apparatus, ſed requiritur alter major, quia calculus manuum ope attingi & tractari comodè amplius nequit, ſed per inſtrumenta prolixius quæri, prehendi & extrahi debet. Igitur pro declarando paucis & hoc modo, præſuppoſitâ iterum præparatione & collocatione ægri, cathetere primùm ſulcato opus eſt, qui per virgam immittatur in veſicam, ut certus & firmus ſit locus in perinæo, quem aperire fas ſit, pro parandâ in veſicâ viâ. Factâ hinc in ſulcum itinerarii usque inciſione, ad hujus ductum per vulnus ſpecillum inſero, extractoque cathetere, conductorem ſtylo injectum immitto, vulnus pro exigentiâ calculi ejus diductione dilataturus: Tum remoto quoque ſtylo, per latera conductoris forcipulam, quantam & qualem conditio utrinque poſtulat, in ipſam veſicam indo; quâ, jam & conductore extracto, calculum quæro, capio, teneo pro poſſe, ſecundum longitudinem, ſi quam habet, in medio forcipis, ne elabatur, ne diffringatur cavens, atque ita tandem protrahere circumſpectiſſimè allaboro. Operatione autem peractâ curationem vulneris priorem hîc etiam applico.

Tertius denique modus proprius eſt ſexui ſequiori; cui quia brevior & amplior eſt urethra, itaque ad extractionem dilatari poteſt ſine ſectione, & hoc ipſo non tantum faceſſit negotii. Etenim per catheteris recti in veſicam immiſſionem & digitorum vel per anum vel per vaginam uteri explorationem de præſente calculo certior redditus, ægrâ ritè collocatâ, per conductorem ad ductum catheteris veſicæ inſertum diducere viam ſenſim & usque magis

inci-

incipio, forcipem pariter loco cathereris per latera conductoris immitto, atque ita primariam operam impendo, ut calculum ritè apprehendere & ſucceſſivè extrahere valeam.

Præter hos tres modos, ut in hypogaſtrio anticam inſtituerem ſectionem, analogam partui cæſareo, nec hactenus neceſſum habui, dum illi procedunt feliciter, nec adhuc auſim, dum omnibus in cadavere conſideratis circumſtantiis arduum mihi nimis videtur negotium; quod proindè aliis modò relinquo, meum de famâ ipſorum ſuſpendens judicium.

Quid ſi verò calculus veſicæ adhæreat? Hic niſi leni tractationi cedat, non erit violenter cum veſicâ extrahendus, quàm non placenta cum utero. Quid ſi æger valde ſenex & infirmus? Abſtinendum cenſeo, & palliativas curationes advocandas. Quid, ſi calculus major, quàm ut extrahi poſſit, an diſtringendus? Atqui durior ſæpè eſt, præ quo vel forceps cedat & flectatur. Itaque qui in talibus caſibus, rebus ita deprehenſis, factâ quidem perinæi apertione, deſiſtunt tamen tempeſtivè ab extractione nimis violentâ, tutius agunt. Fata Borrichii huc ſpectant ex Programmate ipſius funebri. Denique quid ſi calculus in folliculo? Hæreo: Dicam, quæ viderim: Audiam, quid potuiſſet agi. Juvenis ruſticus doloribus calculoſorum ſimilibus diu vexatus, cùm utrâque exploratione non ſemel ſed incaſſum fuiſſet tentatus, victus doloribus, voluit tamen ſecari. Verùm, nec hâc ratione inveniri potuit calculus; ſed vulnere hinc facilè quidem conſolidato intra biennium miſer conſumtus obiit: In hujus cadavere inveni calculos duos ſat magnos, cum duobus minoribus, intra veſicam, non autem in cavo liberos, ſed concluſos intra propriam tunicam, quaſi duplicaturam, ad ſuperiorem anticam veſicæ partem.

Claudat hoc caput aliud phænomenum non indignum, cujus rationes per conflictum eruantur: Ex alio juvene ruſtico, cùm ſuſtineret inciſionem primi modi ſuper calculum, inſolito more profluxit ſtatim non parca puris quantitas, & obtentus fuit calculus ovalis, ſed corroſæ ſuperficiei ex unâ parte: Tale pus cum urinâ prius non emiſerat, in perinæo tumor ullus non fuerat obſervatus; poſt operationem autem non ceſſavit ille ſolito longior & largior puris fluxus, ut protraxerit conſolidationem ulterius in quartam ſeptimanam. An & hic folliculus? Aut, an intra tunicas veſicæ pus? quale in obſervationibus exemplum habet Ruyſchius.

Tantum, pro ſpecimine Inaugurali, ſub gratiis & precibus:
Plura cum Deo & Die!

**SOLI DEO GLORIA!**

Sic

SIc age, ſic cura: Maneat mens conſcia recti!
Multa ſalus miſeris! Sic benè & Ipſe vale.

*Clar. Dn. Candidate*

*ex voto tui*

PRÆSIDIS.

---

R*Ara Patris calcantem & Avi veſtigia Fatum*
*Conſimile expectat:* { *cautior* / *doctior* / *ditior* } *eſſe nequis!*

*Gratulab. appoſ.*
Joh. Adam Oſiander, D

---

SIc Manus Ingenium juvat, illuſtratque; ſub ipſa
Dexteritas Praxi creſcere læta ſolet.
Tu non defendis nunquam Tibi viſa, ſed orbi
Sudoris fructus tradis, amice, Tui.
Embryo fibroſis ſi fixus inhæreat antris,
Vel ductus tortor Calculus impediat,
Nil jam verba valent, nihil argumenta, ſed auſu
Herculeo præſtò eſt docta agilisque manus:
Macte igitur virtute Tua! feliciter inſta
Cœptis! propitio Numine lætus ages!

*Nobiliſſ. Dn. Candidato applaud.*
Elias Camerarius, Med. D. P. P.

---

DJe Tugend ſtirbet nicht/ muß auch noch höher ſteigen:
Elias Geiſt will ſich im Sohn doppelt zeigen.
Berühmter Vätter Kunſt und groſſe Wiſſenſchafft/
Was * jener in dem Kopff ** der in der Hand für Gaben
Zu heilen hat gehabt/ behalten ihre Krafft/
Weil Herr SIMONIUS zeigt ſie mit Ruhm zu haben.

* Balthaſar Simonius, Med. D. & Prof.
** Avus & Pater Lithot. & Chirurgi Jur.

Herrn Reſpondenti
zu Ehren geſetzt von
M. Joh. Theod. Læchelin, Stip. Th. Rep.

---

C*Hirurgum oſtendit Medicumq́ʒ* SIMONIUS *Orbi,*
*Cui porro ex animo proſpera quæque precor.*

*Clariſſimo Domino Candidato Reſpondenti & Amico*
*ſuo ſingulari cum voto omnis felicitatis ardentiſſimo poſuit*
Henricus Screta, à Schottnau & Zavorzitz,
Scaphus. Helv.